

NVE
v/Jakob Fjellanger
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Deres referanse

Deres dato

Vår referanse
219120_v1/ODVARN

Vår dato
31.10.2017

Saksbehandler
Oddvar Njå

Direkte telefon
51908623

Søknad om retting av manøvreringsreglement Dalavatn - Jørpeland Kraft sine kommentarer til høringsuttalelser

Vi viser til oversendte høringsuttalelser i forbindelse med vår søknad om retting av manøvreringsreglement for regulering av Dalavatn i Strand kommune. JKAS vil i det følgende kommentere de innkomne høringsinnspillene.

Høringsuttalelsene:

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)

DMF påpeker at det ved utløpet av Dalavatn ligger viktige grusressurser som grenser ned til vannet. DMF forutsetter at nytt manøvreringsreglement ikke medfører en reell endring i HVS [høyeste vannstand, komm. JKAS], og dermed ikke får nevneverdig negative konsekvenser for grusressursene.

Kommentar JKAS:

DMF sin forutsetning er riktig, den omsøkte endringen av manøvreringsreglement medfører ingen reell endring av reguleringsmuligheten i Dalavatn og medfører ingen negativ konsekvens for grusressursene.

Statens vegvesen

Statens vegvesen kan ikke se at den omsøkte rettingen vil påvirke det overordnede vegnettet, men påpeker at eventuelle tiltak som berører fv. 527 er søknadspliktige og skal avklares med Statens vegvesen.

Kommentar JKAS:

Den omsøkte endringen av manøvreringsreglementet vil ikke berøre fv. 527.

Fylkesmannen i Rogaland

Fylkesmannen i Rogaland opplyser at de ikke har tilstrekkelig lokalkunnskap til å vurdere de faktiske forhold vedrørende LRV i Dalavatn før ny dam ble bygd. Da det er uenighet om omsøkt retting av manøvreringsreglementet faktisk er endring av reguleringspraksisen, synes Fylkesmannen det er vanskelig å komme med konkrete innspill i saken. De synes også søknaden gir lite informasjon om konsekvenser av tiltaket på naturverdiene i og rundt vassdraget. De anbefaler at det klargjøres om søknaden representerer en endring og i så tilfelle om hvor stor den omsøkte endringen faktisk er. Videre påpekes det at hvis søknaden medfører en reell endring i reguleringsregimet, er det viktig å kartlegge om det oppstår nye ulemper for fisk i Dalavatn.

Fylkesmannen forutsetter videre at omsøkt tiltak ikke får konsekvenser for minstevannføringen på anadrom strekning av vassdraget.

Kommentar JKAS:

JKAS sin søknad medfører ingen faktisk endring av reguleringspraksisen/reguleringsregimet i Dalavatn og gir derfor heller ingen negativ konsekvens for naturverdiene i og rundt vassdraget eller for fisk i vassdraget. JKAS sin søknad har ingen konsekvenser for minstevannføringen på anadrom strekning av vassdraget. Dersom JKAS får reguleringsmulighet i Dalavatn som er mindre enn det som var i den gamle dammen, vil det kunne gjøre det vanskeligere å etterleve kravet om slipp av minstevannføring.

JKAS har kun søkt om retting av manøvreringsreglement i gjeldende konsesjon fra 2006, slik at oppgitte reguleringshøyder samsvarer med reguleringsmuligheten som var i den gamle dammen i Dalavatn i flere tiår før den ble revet og erstattet med ny dam i 2010.

JKAS v/landmåler Lars Arne Bakken foretok 20. februar 2007 målinger på den gamle dammen. Samme dag ble det tatt bilder av dammen, hvor luker og vannføring ut av Dalavatn ses godt. Vedlagt e-post fra L.A Bakken 21. februar 2007 viser at toppen på den av dammens to luker som var mest senket lå på kote 287,5, altså 0,7 meter lavere enn overløp (HRV) på kote 288, 2. Bakken har bekreftet at vår vurdering av målingene og påtegningene/markeringene som vi nylig har gjort på vedlagte bilder tatt i 2007 er korrekte. Målingene viser følgelig at vannstanden i Dalavatn kunne senkes til 0,7 meter under HRV i den gamle dammen slik lukene var innstilt den 20. februar 2007. Ut fra de rådende forhold på den tiden, mener JKAS at Dalavatn kunne senkes ca. 0,8 meter, til kote 287,4. Dette siden lukene på måletidspunktet, i følge tidligere driftsansvarlig i JKAS, ikke var senket helt ned.

JKAS mener imidlertid at reguleringsmuligheten i Dalavatn har vært minst 1 meter før det ble etablert rørterskel på tvers av elva ca. 170 meter nedenfor dammen. Vi legger til grunn at rørterskelen må ha medført noe «oppstuvning» av vann i elva mellom dammen og rørterskelen. (se vedlagt bilde fra 2009) JKAS ønsker også å opplyse at bunnen i Dalavatn like bak lukene ble målt til kote 286,5 i februar 2007, altså 1,7 meter lavere enn overløp (HRV) i dammen.

Strand kommune

Strand kommune v/forvaltningsutvalget frarår konsesjon for endring av reguleringsgrensene i Dalavatn på nåværende tidspunkt. Årsaken er at saken etter deres syn ikke er tilstrekkelig belyst. De ber derfor om at det først blir utført en utredning av de biologiske og natur og- og miljømessige konsekvensene ved å senke reguleringsgrensen i Dalavatn som omsøkt. De bør også ytterligere dokumenteres hvilke samfunnsmessige fordeler en slik konsesjon vil ha, utover at det gir forutsigbare rammer til de ulike interesser knyttet til Dalavatn.

Kommentar JKAS:

JKAS sin søknad medfører ingen faktisk senkning av reguleringsgrensen i Dalavatn og medfører derfor heller ingen konsekvens for biologi, natur og- miljø. Vi kan derfor ikke se at forhold knyttet til biologi, natur og miljø må utredes. Å kunne opprettholde reguleringsmuligheten i Dalavatn slik den har vært i flere tiår, gir samfunnsmessige fordeler ved at det gir mulighet til å styre deler av produksjonen til de perioder hvor det er størst behov for kraft. Regulering reduserer videre flomtap i magasinet, og magasin og reguleringsevne gir fleksibilitet til kraftverket.

JKAS viser for øvrig til vår kommentar til Fylkesmannen i Rogaland sin høringsuttalelse ovenfor.

Naturvernforbundet i Strand og Rogaland

Naturvernforbundet i Strand og Rogaland hevder at reguleringsmuligheten i den gamle dammen i Dalavatn var 0,3 meter og at omsøkt reguleringsmulighet på 0,8 meter medfører en ytterligere senkning på 0,5 meter. Hevder at skadevirkningene ved å senke Dalavatn med 50 cm er betydelig, og at området rundt Foreneset og Dalavatnet er desidert det mest populære og brukte turområdet i Strand kommune. Blir Dalavatn senket med 50 cm, vil sårene i strandlinjen bli sterkt fremtredende og skjemmende og den biologiske balansen endres.

Kommentar JKAS:

Naturvernforbundet i Strand og Rogaland bygger sin vurdering på forutsetninger som ikke er riktige. JKAS' søknad om retting medfører ingen reell endring av reguleringsmuligheten i Dalavatn og får derfor heller ingen negativ konsekvens for strandlinjen eller endringer i den biologiske balansen.

Måleresultat og bilder viser at det åpenbart er feil at det kun var en reguleringsmulighet i den gamle dammen på 0,3 meter.

JKAS viser for øvrig til vår kommentar til Fylkesmannen i Rogaland sin høringsuttalelse ovenfor.

Naturvernforbundet i Strand og Vesterlen speiderkrets

Naturvernforbundet i Strand og Vesterlen speiderkrets hevder at reguleringsmuligheten i den gamle dammen i Dalavatn var 0,3 meter og at omsøkt reguleringsmulighet på 0,8 meter medfører en ytterligere senkning på 0,5 meter. Skadevirkningene ved å senke Dalavatn med 50 cm er betydelig store, og området rundt Foreneset og Dalavatnet er desidert det mest populære og brukte turområdet i Strand kommune. Blir Dalavatn senket med 50 cm, vil sårene i strandlinjen bli sterkt fremtredende og skjemmende og den biologiske balansen endres.

Kommentar JKAS:

Naturvernforbundet og Vesterlen speiderkrets bygger sin vurdering på forutsetninger som ikke er riktige. JKAS' søknad om retting medfører ingen reell endring av reguleringsmuligheten i Dalavatn, og får derfor heller ingen negativ konsekvens for strandlinjen i Dalavatn eller den biologiske balansen.

Måleresultat og bilder viser at det åpenbart er feil at det kun var en reguleringsmulighet i den gamle dammen på 0,3 meter.

JKAS viser for øvrig til vår kommentar til Fylkesmannen i Rogaland sin høringsuttalelse ovenfor.

Strand og Forsand turlag

Strand og Forsand turlag hevder at Jørpeland Kraft har søkt om endring av reguleringshøyder i et av de flotteste turområdene i Strand kommune. Skadevirkningene ved å senke Dalavatnet 50 cm vil være betydelig negative for friluftinteressene, i forhold til at sårene i strandsonen blir sterkt fremtredende og skjemmende. De savner en grundig redegjørelse av de negative konsekvensene for friluftsliv i søknaden. Strand og Forsand turlag stiller seg bak uttalelsen til Naturvernforbundet i Strand.

Kommentar JKAS:

Strand og Forsand turlag bygger sin vurdering på forutsetninger som ikke er riktige. De hevder at JKAS vil senke Dalavatn 50 cm. JKAS' søknad om retting medfører ingen reell endring av reguleringsmuligheten i Dalavatn, og får derfor heller ingen negativ konsekvens for strandsonen i Dalavatn eller friluftsliv i området.

JKAS viser for øvrig til vår kommentar til Fylkesmannen i Rogaland sin høringsuttalelse ovenfor.

Ragnar Oftedal

Har gitt 3 høringsuttalelser;

1. I uttalelse av 26. juni hevder Ragnar Oftedal at den omsøkte reguleringen vil medføre ny senkning i Dalavatn og ber NVE informere grunneier Tom Dalen og Scana Property om saken.
2. I uttalelse av 10. september hevder Ragnar Oftedal at JKAS ikke har foretatt konsekvensanalyse av hva det innebærer for miljøet, konsekvensene for større og mer varierende strandsoner og for det aktive friluftslivet langs vassdraget. Han hevder videre at det var fysiske begrensninger i lukevandring som umuliggjorde en senkning under LRV 287,90 og at 30 cm var reguleringsmuligheten i den gamle dammen frem til den ble sanert i 2009.

3. I uttalelse 12. september hevder Ragnar Oftedal igjen at en senkning av Dalavatn til 287,40 er en ny regulering som krever konsekvensutredning om biologi, natur og friluftsliv, etc., og at søknad fra JKAS ikke inneholder opplysninger om dette.

Kommentar JKAS:

1. JKAS er uenig i at søknaden om retting av manøvreringsreglement i Dalavatn medfører ny senkning i Dalavatn. Imidlertid ble grunneiere langsmed Dalavatn varslet via egen e-post 30. juni etter anmodning i brev fra NVE datert 26. juni.
- 2,3. Ragnar Oftedal bygger sin vurdering på forutsetninger som ikke er riktige. Den omsøkte reguleringsmuligheten på 0,8 meter medfører ingen ny regulering i Dalavatn. Derfor er det heller ingen nye konsekvenser å utrede, og JKAS har av den grunn heller ikke foretatt konsekvensutredning om biologi, natur og friluftsliv, etc. Måleresultat og bilder redegjort for, og vedlagt dette brevet, viser at det åpenbart er feil å hevde at det kun var en reguleringsmulighet i den gamle dammen på 0,3 meter. Hovedtilsynsrapport fra 1996 angir: «...på dammens midtparti er det to stk. «reguleringslemmer» hvor vannstanden kan reguleres ca. 1,5 meter.....». Daværende dameier og regulant Scana var ansvarlig for hovedtilsynet i 1996, blant annet representert på stedet ved Ragnar Oftedal. Norconsult stod for den faglige delen av tilsynet og har ført rapporten i penn.
JKAS viser for øvrig til vår kommentar til Fylkesmannen i Rogaland sin høringsuttalelse ovenfor.

Aslaug Heng

Aslaug Heng opplyser at Dalavatn er i et område tilrettelagt for friluftsliv av frivillig innsats og statlige midler, og at det må søkes om konsesjon om en skal øke reguleringen, fordi det blir endrede forhold. Videre hevder hun at konsesjonen er regulert til 30 cm. I følge egen utredning vil ny regulering utgjøre 80 cm. Så stor endring vil påvirke det estetiske og dyre- og plantelivet i området, og derfor mener hun at det må søkes om ny konsesjon

Kommentar JKAS:

JKAS' søknad om retting medfører ingen reell endring av reguleringsmuligheten i Dalavatn, og får derfor heller ingen negativ konsekvens for det estetiske og dyre- og plantelivet i området ved Dalavatn.

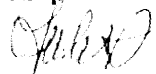
Tor Barka

Hevder at Jørpeland kraft ber om å få senke reguleringshøyden ytterligere 0,5 meter for Dalavatnet, og at det betyr at vannet får ødelagt sin strandsone og at Dalavatnet ikke lenger vil fremstå som relativt uberørt natur.

Kommentar JKAS:

JKAS' søknad om retting medfører ingen reel endring av reguleringsmuligheten i Dalavatn, og får derfor heller ingen negativ konsekvens for strandsonen i Dalavatn.

Vennlig hilsen
Jørpeland Kraft AS

Janne Gunn Helle
adm.dir

Oddvar Njå
seniorrådgiver

Vedlegg: se oversikt neste side

E-post ang. innmåling ved dam Dalavatn utført 20. februar 2007

To bilder tatt i forbindelse med innmåling av gammel dam 20.02.2007 (med påtegning).

Bilde tatt i september 2005 (viser lukene i dam Dalavatn og overløpsterskel fra oppstrøms siden)

Bilde tatt i 2009 som viser rørterskel

Gammelt dokument fra AS Ryfylke kraftanlæg/Stavanger Staal som angir 1 meter reguleringshøyde i Dalavatn (udatert)